

Patiënteninformatie

Nefrostomie

Plaatsen van een drainagebuisje via de huid tot in de nier

urologie
kempen

az turnhout

Ziekenhuisnetwerk Kempen (ZNK) is een nauwe samenwerking tussen AZ Turnhout, AZ Herentals, H. Hartziekenhuis Mol en Ziekenhuis Geel. Onze ziekenhuizen bundelen de krachten en we stemmen expertise op elkaar af. Zo kunnen onze patiënten genieten van gespecialiseerde, kwalitatieve en betaalbare zorg dicht bij huis.

ziekenhuisnetwerk
kempen

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding.....	4
Normale werking van de nieren	5
Wat is een nefrostomie?	5
Waarom wordt een nefrostomie geplaatst?	6
Hoe wordt een nefrostomie geplaatst?	7
Vorbereiding	7
Dag van de opname	7
Verloop van de ingreep	7
Na de ingreep	8
Nazorg	8
Complicaties	9
Wat te doen bij problemen thuis?	10
Wie contacteren bij vragen of problemen?	11

Meer info over de dienst Urologie Kempen op <https://urologiekempen.be/>

Inleiding

In deze brochure vindt u alle informatie over het plaatsen van een nefrostomie. U leest hierin meer over de behandeling zelf, de verzorging in het ziekenhuis, aandachtspunten en richtlijnen voor thuis. Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw uroloog of verpleegkundige.

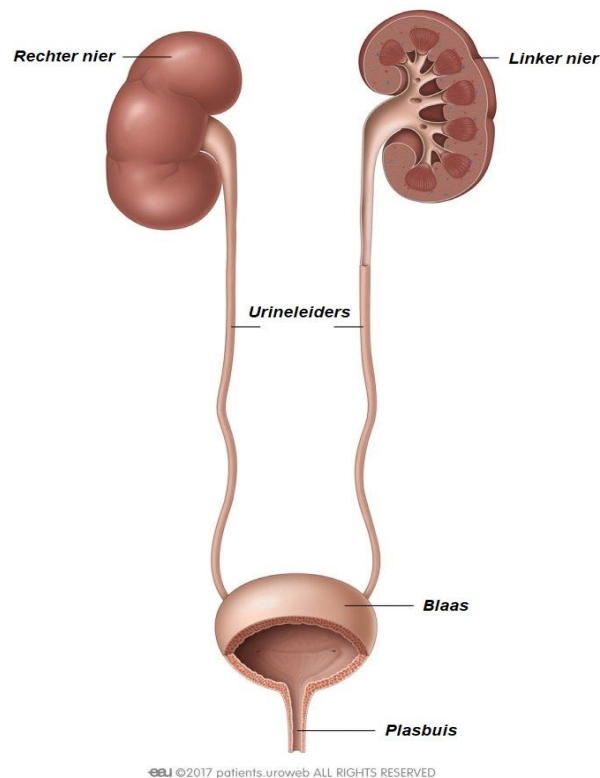
Algemene informatie over administratie, wat u moet meebrengen, uw verblijf in het ziekenhuis, ontslagprocedure, niet-medische begeleiding, accommodatie, enzovoort vindt u op de websites van de desbetreffende ziekenhuizen.

- voor Ziekenhuis Geel: www.ziekenhuisgeel.be
- voor AZ Herentals: www.azherentals.be
- voor Heilig Hartziekenhuis Mol: www.azmol.be
- voor AZ Turnhout: www.azturnhout.be

Voor bijkomende algemene informatie over de behandeling kan u ook terecht op de patiëntenwebsite van de *European Association of Urology* (www.patients.uroweb.org). We danken hen voor de toestemming om hun illustraties te mogen gebruiken in deze informatiebrochure.

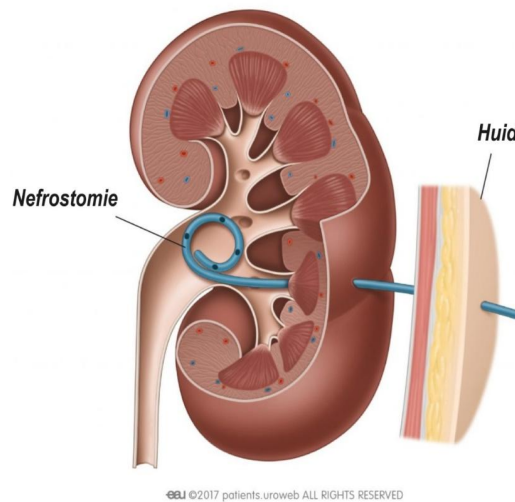
Normale werking van de nieren

De nieren zijn twee boonvormige organen, gelegen aan weerszijden van de wervelkolom. Ze zorgen ervoor dat de schadelijke afvalstoffen uit het bloed gefilterd worden en dat overtollig water en zouten uit het lichaam verwijderd worden. De afvalstoffen en het overtollige water vormen samen de urine. Vanuit de nierbekkens loopt de urine via twee fijne buisjes – de urineleiders of ureters – naar de blaas.

Wat is een nefrostomie?

Een nefrostomie is een buisje dat rechtstreeks van de huid tot in het nierbekken geplaatst wordt om zo de urine rechtstreeks naar buiten af te voeren. De nefrostomie is met een leiding verbonden met een zakje, waarin de urine wordt opgevangen.

Waarom wordt een nefrostomie geplaatst?

Het plaatsen van een nefrostomie is een betrouwbare manier om de afloop van urine vanuit de nier te kunnen verzekeren, wanneer de natuurlijke afloop via de urineleider belemmerd is. De oorzaak hiervan is meestal een tumor, vernauwing van de urineleider of een indalende niersteen.

Ook wordt een nefrostomie gebruikt na sommige urologische ingrepen. Afhankelijk van de oorzaak van het plaatsen van de nefrostomie en de behandelingsmogelijkheden, kan het zijn dat een nefrostomie na enkele dagen alweer verwijderd kan worden of dat deze permanent aanwezig blijft. In dit laatste geval wordt het buisje meestal om de 3 maanden vervangen.

Hoe wordt een nefrostomie geplaatst?

Afhankelijk van de reden en de omstandigheden, kan een nefrostomie onder plaatselijke of volledige verdoving geplaatst worden.

Vorbereiding

Als de ingreep onder volledige verdoving doorgaat, mag u vanaf 6 uur voor de ingreep niet meer eten of drinken.

Als u bloedverdunners neemt, zullen die vrijwel steeds onderbroken worden. Bespreek dit vooraf met uw behandelend arts.

Dag van de opname

U komt op de afgesproken datum en uur naar het ziekenhuis en u schrijft zich in bij de opnamedienst.

Volgende zaken mag u niet vergeten:

- Identiteitskaart (e-ID)
- Thuismedicatie in de verpakking
- Vooraf ingevuld opnameboekje

Bij opname zal de verpleegkundige samen met u uw medicatie overlopen.

Zorg ervoor dat u geen juwelen, piercings, tandprothesen, bril of contactlenzen draagt als u naar de operatiezaal wordt gebracht.

Verloop van de ingreep

De uroloog (of soms ook de radioloog) maakt een echografie van de nier om te kijken langs welke weg deze best wordt aangeprikt. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan de positie van omliggende organen (vb. dikke darm, lever, milt of longvlies). Indien er geen veilig traject kan worden gevonden, zal uw arts met u een andere aanpak bespreken.

In meer dan 95% van de gevallen is er wel een veilige toegang tot de nier mogelijk. De arts zal (in geval van plaatselijke verdoving) eerst een verdovend middel inspuiten onder de huid en in het traject waar de nefrostomie geplaatst zal worden.

Vervolgens wordt met een holle naald in een nierkelk geprikt. Door deze naald wordt een 'voerdraad' opgevoerd. De holle naald wordt verwijderd en over de voedraad wordt de nefrostomie geplaatst. De nefrostomie wordt vervolgens aan de huid vastgemaakt met hechtingen en/of een speciaal daarvoor ontworpen kleefpleister.

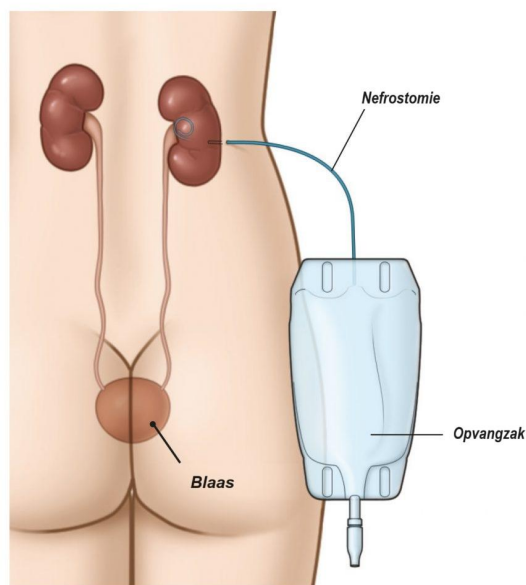
De ingreep duurt meestal slechts 10-15 minuten.

Na de ingreep

Als er niet te veel bloed in de urine zit en de nefrostomie goed afloopt, kan u meestal de dag zelf of de dag nadien het ziekenhuis weer verlaten. Indien de nefrostomie geplaatst werd omwille van een ernstige ontsteking met afvloeihinder van de nier, kan het zijn dat u nog enkele dagen in het ziekenhuis moet blijven om antibiotica te krijgen.

Nazorg

De urine loopt vanuit de nefrostomie via een leiding naar een zakje dat meestal aan het been wordt vastgemaakt. Aan dit zakje zit een kraan waarlangs u het zakje kan leegmaken wanneer het vol zit. Indien het zakje overvol is en de urine niet meer kan aflopen uit de nier, is het mogelijk dat u pijn krijgt in de nierstreek. Nadat u het zakje heeft leeg gemaakt, zal de pijn snel voorbijgaan.

EAU ©2017 patients.uroweb ALL RIGHTS RESERVED

Ondanks de hechtingen waarmee de nefrostomie is vastgemaakt moet u de nodige voorzorgen nemen om te vermijden dat er per ongeluk aan de nefrostomie getrokken wordt. Indien de nefrostomie per ongeluk uit de nier wordt getrokken zal hij niet meer aflopen wat tot pijn, ontsteking of achteruitgang van de nierfunctie kan leiden. Meestal wordt de nefrostomie daarom met kleefband op de huid vastgemaakt tot op de buikzijde.

Uw arts zal een attest meegeven voor thuisverpleging, om het insteekpunt van de nefrostomie te ontsmetten en indien nodig het verband te vervangen.

Overdag wordt meestal een beenzak gebruikt, 's nachts kan u hier een grotere nachtzak aanhangen om te vermijden dat u 's nachts de beenzak moet leegmaken. De opvangzakken worden best wekelijks vervangen.

Complicaties

- Na de plaatsing kan er bloed in de urine zitten. Dit stopt meestal snel vanzelf. Indien de nefrostomie echter verstopt raakt door een bloedklonter, moet die soms worden doorgespoeld om de afloop van urine te herstellen.
- Indien er na de ingreep koorts ontstaat, zal de urine bijkomend onderzocht worden en zal er antibiotica gestart worden, als u dit nog niet kreeg. In dat geval blijft u mogelijks enkele dagen in het ziekenhuis.
- Kwetsen van omliggende organen (darm, lever, milt of longvlies) bij het aanprikken is een zeer uitzonderlijke complicatie die meestal een bijkomende behandeling of ingreep vereist en waarvoor een observatie op intensieve zorgen nodig kan zijn. Deze complicaties kunnen erg gevaarlijk zijn, maar komen zoals gezegd slechts zeer uitzonderlijk voor. Dit risico bestaat enkel bij het plaatsen (prikken) van de nefrostomie. Bij het vervangen wordt het bestaande traject gebruikt en kan dit probleem zich dus niet voordoen.

Wat te doen bij problemen thuis?

- **Er is geen afloop meer:** Controleer of de leiding goed aangesloten is en nergens afknikt. Indien u voldoende drinkt, zou een goed functionerende nefrostomie vrijwel continu traag moeten aflopen. Indien er niet getrokken is aan de nefrostomie kan u de thuisverpleegster vragen om deze even door te spoelen met steriel fysiologisch water. Indien dit niet lukt, u koorts heeft, of vermoedt dat u de nefrostomie per ongeluk hebt uitgetrokken, contacteert u best uw behandelend arts.
- **Er sijpelt continu helder vocht langs de nefrostomie:** De nefrostomie is verstopt of bevindt zich niet meer in de nier waardoor de urine erlangs weglekt. Vraag de thuisverpleging om de nefrostomie door te spoelen. Indien dit niet lukt, contacteert u best uw behandelend arts.
- **Het verband lekt:** controleer of alle leidingen goed aangesloten zijn. Indien er een leiding defect is kan u uw behandelend arts contacteren en kan die vervangen worden.
- **De hechtingen of kleefpleister zijn losgekomen:** Meestal worden er 2 hechtingen geplaatst, waardoor het loskomen van 1 hechting geen probleem hoeft te zijn. Indien op korte termijn het verwijderen of vervangen van de nefrostomie gepland is, hoeft u niets te doen. Indien dit nog enkele weken duurt, of als de beide hechtingen zijn losgekomen, worden deze best herplaatst. Hiervoor contacteert u uw behandelend arts. Tracht ondertussen de nefrostomie goed vast te kleven aan de huid om te vermijden dat deze eruit valt.
- **De nefrostomie is eruit gevallen:** Contacteer uw behandelend arts. Afhankelijk van de onderliggende oorzaak moet de nefrostomie mogelijks dringend herplaatst worden of kan er even worden afgewacht om te zien of de natuurlijke afloop zich hersteld heeft.

Wie contacteren bij vragen of problemen?

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij uw behandelend arts of de verpleegkundigen.

Deze brochure werd voor u opgemaakt door de dienst Urologie Kempen waarvan de urologen werkzaam zijn op volgende campussen:

- **Polikliniek Urologie in Turnhout**

Campus Sint-Elisabeth - Rubensstraat 166, 2300 Turnhout

Route B58

014/40 62 85

Campus Sint-Jozef - Steenweg op Merksplas 44, 2300 Turnhout

Route D25

014/ 44 44 35

- **Polikliniek Urologie in Geel**

Ziekenhuis Geel - J.-B. Stessensstraat 2, 2440 Geel

014/57 70 21

- **Polikliniek Urologie in Herentals**

AZ Herentals - Nederrij 133, 2200 Herentals

Consultatieblok 2e verdieping via rode lijn

014/24 65 00

- **Polikliniek Urologie in Mol**

Heilig Hartziekenhuis Mol - Gasthuisstraat 1, 2400 Mol

Consultatieblok 2e verdieping, oranje route

014/71 20 53

*Met dank aan de European Association for
Urology voor de afbeeldingen in deze
brochure.*

AZ Turnhout vzw

www.azturnhout.be
info@azturnhout.be
014 40 60 11

Blijf op de hoogte via www.facebook.com/azturnhout

Campus Sint-Jozef

Steenweg op Merksplas 44
2300 Turnhout

Campus Sint-Elisabeth

Rubensstraat 166
2300 Turnhout

V.U. : Jo Leysen • gedelegeerd bestuurder AZ Turnhout vzw (vertegenwoordiger Eleyas bv)
Steenweg op Merksplas 44 • 2300 Turnhout